Dosarul nr. 2i-456-1/22

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

12 noiembrie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău /sediul central/
în componenţa
Preşedinte de şedinţă, judecător Mariana Fondos-Frațman
Grefier: Vladislav Blaga

examinînd cererea Serviciului Fiscal de Stat privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organului de conducere a debitorului S.R.L. „Armoson" în persoana lui Morozov Oleg și Parfeni Vitalie, intervenient accesoriu Lichidatorul S.R.L. „Armoson" în proces de insolvabilitate, Vitalie Roșca cu încasarea sumei,

a c o n s t a t a t :

La data de 19 februarie 2025, Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva pârâților Morov Oleg și Parfeni Vitalie, intervenient accesoriu Roșca Vitalie privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L. „Armoson".

În conținutul cererii a menționat că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul central) nr. 2i-456/22 din 23.11.2022 s-a admis cererea depusă de lichidatorul S.R.L. „Neru Grup" privind intentarea procesului de insolvabilitate în privința S.R.L. „Armoson". S-a constatat insolvabilitate și s-a dispus aplicarea procedurii falimentului simplificat în privința S.R.L. „Armoson", c/f 1007600034588, cu sediul mun. Chișinău, bd. Cuza Vodă 15/1, ap. 155. S-a desemnat în funcția de lichidator administratorul autorizat Vitalie Roșca, deținător al autorizației nr. 117 din 14.01.2015.

La data de 23 februarie 2023 a avut loc ședința de validare a creanțelor creditorilor, în cadrul căreia, conform tabelului definitiv al creanțelor din 08 februarie 2023, a fost validată creanța Serviciului Fiscal de Stat în mărime de 1 439 534,14 lei dintre care: creanțe chirografare de rangul III (plăți de bază) - 570 325,45 lei; creanțe chirografare de rangul VI (majorări de întârziere) - 869 208,45 lei.

Restanța față de Bugetul public național s-a format în baza dărilor de seamă, prezentate de debitor, precum și în baza deciziilor asupra cazului de încălcare a legislației nr. 118/749 din 27.04.2018 și nr. 118/1266 din 20.07.2018, obligații care n-au fost onorate de către debitor până în prezent.

Având în vedere că debitorul S.R.L. „Armoson" nu dispune de careva bunuri care ar putea fi valorificate întru stingerea creanțelor validate, iar pe conturile bancare lipsesc mijloacele financiare, constată că unica modalitate de stingere a creanțelor validate ale Serviciului Fiscal de Stat este atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului prin prisma art. 247, 248 al Legii insolvabilității.

Conform informației despre contribuabilul S.R.L. „Armoson”, din Sistemul informațional automatizat al Serviciului Fiscal de Stat, în perioada 18.12.2015-23.11.2022 (data intentării procesului de insolvabilitate), funcția de administrator statutar și contabil o deținea Morozov Oleg *****, c/f: *****, domiciliul *****.

Astfel, reieșind din cele menționate supra, prin prisma art. 247 alin. (1) din Legea insolvabilității, Morozov Oleg *****, este persoana căreia îi este imputabilă răspunderea subsidiară pentru insolvabilitatea S.R.L. „Armoson” conform temeiurilor prevăzute la art. 248 alin. (1) lit. c), e), f), h) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012.

Cu referire la nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14, acțiunea prevăzută la art. 248 alin. (1) lit. h) a Legii insolvabilității, menționează următoarele.

Evidențiază că, administratorul statutar al S.R.L. „Armoson” a omis termenul prevăzut de lege pentru depunerea cererii introductive cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate în privința sa.

Or, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul central) nr. 2i-456/22 din 23.11.2022, procesul de insolvabilitate în privința S.R.L. „Armoson” a fost inițiat la cererea creditorului S.R.L. „Neru Grup”, care deținea față de S.R.L. „Armoson” o creanță încă din 2021.

În partea ce ține de restanțele calculate în urma prezentării dărilor de seamă, conform informației din Sistemului Informațional Automatizat al Serviciului Fiscal de Stat, la data de 03.01.2023, S.R.L. „Armoson”, a înregistrat restanțe la bugetul public după cum urmează:

- Cap. 111110 „impozit pe venit reținut din salariu” în sumă de 33 329,76 lei plăți de bază și 32 302,81 lei penalitate;
- Cap. 111210 „impozit pe venit obținut din activitatea de întreprinzător” în sumă de 5 057,32 lei și penalitate în mărime de 5 014,51 lei;
- Cap. 113230 „impozit pe bunurile imobiliare achitate de către persoanele juridice și fizice înregistrate în calitate de întreprinzător din valoare estimată (de piață) a bunurilor imobiliare” în sumă de 1 307,48 lei la plăți de bază și 1 254,51 lei la penalități;
- Cap. 114110 „taxa pe valoarea adăugată la mărfurile produse li serviciile prestate pe teritoriul RM” în sumă de 483 103,89 lei plăți de bază și 496 606,02 lei la penalitate;
- Cap. 114412 „taxa pentru amenajarea teritoriului” în sumă de 1 701,46 lei plăți de bază și 1 480,0 lei penalitate;
- Cap. 121100 „contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, virate de angajatori” în sumă de 163 009,54 lei;
- Cap. 121410 „majorarea de întârziere (penalitate) calculată pentru neachitarea în termen a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii” în sumă de 215 044,09 lei;
- Cap. 122100 „prime de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și alte recompense, achitate de angajați” în sumă de 45 825,54 lei plăți de bază și 121 624,91 lei amenzi;
- Cap. 143321 „amenzi aplicate de către SFS încasate în bugetul de stat” în sumă de 210 926 lei.

Astfel, pentru perioada 01.01.2014-23.11.2022, S.R.L. „Armoson” a început să înregistreze restanțe semnificative față de bugetul public, calculate în baza dărilor de seamă Forma IRV14, la data de 25.10.2014 în mărime de 4 799,83 lei datorii de bază.

De asemenea, constată că S.R.L. „Armoson” a fost suspus controlului fiscal, efectuat prin metode și surse indirecte la capitolul taxa pe valoarea adăugată (TVA) pentru perioadele fiscale L/05/2014- L/04/2018, în rezultatul căruia a fost întocmit actul de control fiscal nr. 5-688257 din

23.06.2018 și Decizia nr. 118/1266 din 20.07.2018 asupra cazului de încălcare a legislației, calculând suplimentar TVA în sumă de 489 755 lei la capitolul I, majorare de întârziere în sumă de 265 176 lei la capitolul II și amenzi în sumă de 202 926 lei la capitolul III.

Sumele calculate conform Deciziei nr. 118/1266 din 20.07.2018 nu a fost achitate de către debitor, or potrivit art. 252 alin. (1) din Codul Fiscal, Decizia respectivă urma a fi executată în termen de 30 de zile din data pronunțării.

Astfel, debitorului S.R.L. „Armoson" îi revenea plata obligațiilor fiscale conform deciziei nr. 118/1266 din 20.07.2018, începând cu data de 21.07.2018 până la data de 21.08.2018, obligație pecuniară neexecutată până în prezent, fapt ce denotă că debitorul se află în incapacitate de plată a obligațiilor pecuniare față de creditori în perioada gestionării defectuoase a acesteia de către membrii organelor de conducere în persoana administratorului Morozov Oleg *****.

Respectiv, debitorul S.R.L. „Armoson", urma să depună cererea introductivă până la data de 21.09.2018.

La caz, evidențiază că Morozov Oleg *****, în calitate de administrator statutar al S.R.L. „Armoson", neîntemeiat a omis termenul prevăzut de lege pentru depunerea cererii introductive cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate, faptă ilicită, care se încadrează în dispoziția art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității.

Cu referire la dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată.

Menționează că, datoria totală a debitorului S.R.L. „Armoson" față de Serviciul Fiscal de Stat, validată în cadrul procedurii de insolvabilitate, constituie suma de 1 439 534,45 lei, care s-a format în baza dărilor seamă prezentate de debitor, precum și în baza deciziilor asupra cazului de încălcare a legislației nr. 118/749 din 27.04.2018 și nr. 118/1266 din 20.07.2018.

Dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată de către persoanele cu funcție a debitorului S.R.L. „Armoson" se probează prin faptul că, chiar dacă obligațiile pecuniare existente n-au fost executate de Morozov Oleg *****, totuși acesta a continuat să desfășoare activitate financiară, generând obligații fiscale fără capacitatea de a achita datoriile existente. Această situație sugerează că administratorul a luat decizii economice, conducând compania într-o direcție evidentă de incapacitate de plată.

Totodată, potrivit SI al Serviciului Fiscal de Stat pentru perioada fiscală 01.01.2018-30.11.2022 S.R.L. „Armoson" a prezentat dări de seamă privind impozitele pe venit și taxele calculate, declarate cu indicele „0", cu toate că întreprinderea nu genera venituri din activitate.

Cumulând toate cele menționate supra și anume neplata la bugetul public din 2014 a obligațiilor fiscale, stagnarea activității și lipsa activității, precum și altele, demonstrează în mod repetat că, S.R.L. „Armoson" a fost predispus riscului de incapacitate de plată din 2014, însă administratorul statutar al debitorului nu a întreprins careva acțiuni în vederea remedierii situației, continuând să genereze datorii.

Or, în mod obișnuit, administratorul avea obligație să ia măsuri de reducere a datoriilor sau să caute soluții de restructurare financiară, sau să dispună încetarea activității companiei și lichidarea acesteia dacă era evident că nu există capacitatea de a acoperi datoriile.

Prin lipsa unor astfel de acțiuni, administratorul a contribuit doar la agravarea situației, generând o presiune financiară mai mare asupra companiei și implicit prejudiciind statul.

Astfel, consideră că există un temei rezonabil pentru atragerea răspunderii subsidiare a administratorului din următoarele considerente:

• neglijență în administrare determinată prin ignorarea de către administratorul statutar a datoriilor acumulate și a continuat activitatea, deși era evident că acest lucru agrava situația financiară a companiei;

• încălcarea obligației de prudență determinată prin continuarea activității fără o strategie viabilă de redresare a dus la acumularea de penalități, ceea ce reprezintă o încălcare a obligației de prudență față de creditori.

• afectarea intereselor creditorilor determinată prin neachitarea datoriilor fiscale și acumularea acestora în mod constant a prejudiciat creditorii, în special statul, care are dreptul de a recupera aceste sume.

Conchide că, administratorul urmează a fi atras la răspundere subsidiară pentru faptul că a continuat activitatea companiei în condiții evidente de incapacitate de plată, a permis acumularea de noi obligații fiscale fără a avea resurse pentru a acoperi datoriile existente, continuând o activitate care a dus compania într-o situație clară de insolvență.

În partea ce ține de temeiul - ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire, relatează următoarele.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central), nr. 2i-456/22 din 20.09.2022, s-a admis spre examinarea cererea introductivă depusă de creditorul S.R.L. „Neru Grup" privind intentarea procesului de insolvabilitate față de S.R.L. „Armoson".

Atrage atenția, că conform explicației lichidatorului Vitalie Roșca, persoanele cu funcție de răspundere a debitorului S.R.L. „Armoson" nu au transmis acestuia documentele de evidență contabilă a debitorului.

Astfel, prezumă că administratorul statutar al societății, fie a ținut o contabilitate fictivă, fie a ascuns cu bună știință realitatea economico-financiară, fie a făcut să dispară documente contabile.

Declară că conducerea S.R.L. „Armoson", nu a respectat obligațiile ce îi revin în conformitate cu Legea insolvabilității, Legea contabilității, ceea ce a dus în cele din urmă, la prejudicierea intereselor atât ale întreprinderii, cât și ale creditorilor. Astfel, rezultă că neprezentarea contabilității a generat inevitabil o serie de consecințe în vederea stingerii creanțelor creditorilor validați în cadrul procesului de insolvabilitate intentat față de debitor.

Precizează că, în cazul nepredării documentelor contabile către administratorul provizoriu sau administratorului de insolvabilitate, atât culpa, cât și legătura de cauzalitate între faptă și prejudiciu se prezumă, or, neținerea contabilității este o faptă negativă, ce nu poate fi probată decât prin faptul pozitiv contrar. În condițiile în care administratorul statutar nu a predat documentele contabile ale debitorului insolvabil, în termenul fixat de legiuitor, se naște prezumția că nu s-a ținut contabilitatea respectivei societăți.

Această prezumție poate fi răsturnată de partea pârâtă prin predarea documentelor către administratorul provizoriu/administratorul insolvabilității/lichidator. Nepredând actele financiar-contabile, nu se poate stabili dacă a fost ținută contabilitatea în conformitate cu legea sau dacă au dispărut anumite documente contabile, iar sarcina probei faptului pozitiv cu privire și la acest aspect revine tot pârâtului și nu reclamantului, pentru care împrejurarea respectivă constituie un fapt negativ, imposibil de dovedit. Nepredarea actelor contabile prezumă relativ neținerea contabilității în conformitate cu legea, ceea ce dă dreptul a se prezumă și că fapta a cauzat intrarea debitorului în insolvență.

În consecință, în lipsa contabilității, sunt prejudiciați creditorii S.R.L. „Armoson” prin lipsirea acestora în vederea identificării și lichidării patrimoniului debitorului întru executarea creanțelor în cadrul procesului de insolvabilitate.

Reiterează că în cadrul controlului fiscal pentru perioada fiscală 01.01.2014-30.04.2018, prin Decizia nr. 118/1266 din 20.07.2018, s-a constatat lipsa evidenței contabile, neprezentarea de date, informații și documente, necesare Serviciului Fiscal de Stat asupra problemelor care apar în timpul controlului, neachitarea TVA pentru perioada fiscală L/12/2014, încălcări pentru care debitorul a fost sancționat.

Majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului.

Potrivit extraselor din rulajul bancar al debitorului S.R.L. „Armoson” observă că în perioada 01.01.2014-31.12.2015, S.R.L. „Armoson” a avut încheiat cu S.A. „MAIB-LEASING” contractul nr. FL3-2764 din 27.11.2013 și contractul nr. FL3-2764/M2 din 28.11.2014, conform cărora S.R.L. „Armoson” a transferat către S.A. „MAIB-LEASING” în total suma de 1 649 032,71 lei.

Prezumă că urmare a acestei tranzacții, S.R.L. „Armoson” urma să înregistreze și să dețină în proprietate bun imobil, teren, însă acest bun imobil nu a fost înregistrat cu drept de proprietate după S.R.L. „Armoson”, or potrivit informației de la ASP Cadastru, acest bun nu s-a regăsit niciodată în proprietatea debitorului S.R.L. „Armoson”.

Prin urmare, consideră că bunul imobil - teren, a fost înstrăinat de către conducerea S.R.L. „Armoson” în condiții dubioase, or însăși tranzacția urma să fie supusă nulității. Menționează că Serviciul Fiscal de Stat nu deține informație detaliată cu privire la bunul imobil sau contractele nr. FL3-2764 din 27.11.2013 și contractul nr. FL3-2764/M2 din 28.11.2014.

În circumstanțele relatate, în pofida obligației de asigurare a integrității masei debitoare a întreprinderii deduce în mod evident deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului.

Responsabil de acțiunile respective este ex-administratorul statutar Parfeni Vitalie *****, c/p: *****, care a gestionat întreprinderea, ultima dată, în perioada 09.01.2013-18.12.2015, or anume în această perioadă au fost semnate contractele nr.FL3-2764 din 27.11.2013 și nr. FL3-2764/M2 din 28.11.2014 și efectuate plățile pentru teren din numele S.R.L. „Armoson”.

Atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului, în persoana ex-administratorului statutar Parfeni Vitalie *****, c/p *****, în temeiul art. 248 alin. (1) lit. c) din Legea insolvabilității, este justificată pe baza informațiilor referitoare la gestionarea defectuoasă a resurselor financiare.

Respectiv, Parfeni Vitalie ***** și Morozov Oleg ***** au admis în mod conștient apariția restanțelor față de creditorul Serviciul Fiscal de Stat.

Restanțele întreprinderii insolvabile, față de creditorul Serviciul Fiscal de Stat au apărut în perioada când administratorul statutar Morozov Oleg, avea dreptul de a gestiona întreprinderea insolvabilă, iar acțiunile/inacțiunile acestuia au cauzat apariția stării de insolvabilitate a întreprinderii.

Drept urmare, organele de conducere ale S.R.L. „Armoson” se fac responsabile de managementul defectuos practicat la întreprindere, depășirea limitelor economice admisibile, cumulând un pasiv enorm în defavoarea creditorilor săi.

Consideră că, sunt întrunite condițiile atragerii la răspundere subsidiară patrimonială a membrului organului de conducere a debitorului SRL „Armoson” - Morozov Oleg, întrucât au fost comise fapte ilicite, există prejudiciu, există legătura de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu.

Prezența măcar a unui singur indice din temeiurile independente de tragere la răspundere subsidiară a organelor de conducere a debitorului în sensul Legii insolvabilității, constituie un temei suficient pentru angajarea răspunderii subsidiare față de creditorii debitorului.

Prin cererea înaintată a solicitat: admiterea acțiunii; atragerea la răspundere patrimonială subsidiară a membrului organului de conducere al debitorului S.R.L. „Armoson" în persoana administratorului statutar Morozov Oleg *****, IDNP: *****, dom. ***** şi ex-administratorului statutar Parfeni Vitalie *****, IDNP: *****, dom. *****; încasarea, în mod solidar de la Morozov Oleg ***** şi Parfeni Vitalie *****, în beneficiul masei debitoare S.R.L. „Armoson", c/f 1007600034588, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Cuza Vodă 15/1, ap. 155 în sumă totală de 1 439 534,14 lei dintre care creanțe chirografare de rangul III (plăţi de bază) - 570 325,45 lei, creanțe chirografare de rangul VI (majorări de întârziere) - 869 208,45 lei; scutirea de la plata taxei de stat.

Potrivit fișei de repartizare a cererii, prezenta cerere a fost repartizată Judecătorului din cadrul Judecătoriei Chișinău (sediul central), Mariana Fondos-Frațman (f.d.1).

Prin încheierea Judecătorie Chișinău (sediul central) din 20 februarie 2025, s-a admis spre examinare cererea Serviciul Fiscal de Stat împotriva pârâților Morov Oleg și Parfeni Vitalie, intervenient accesoriu Roșca Vitalie privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L. „Armoson" (f.d.42).

Reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat, Nemerenco Natalia, în baza procurii anexate la materialele cauzei, în cadrul ședinței de judecată a susținut motivele de fapt și de drept invocate în cererea privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului și a solicitat admiterea acesteia. Totodată, a menționat că cererea privind tragerea la răspundere subsidiară se întemeiază pe art. 248 alin. (1) lit. h), f), e), c) din Legea insolvabilității.

Avocatul Jioară Tatiana în interesele pârâtului Morozov Oleg, în baza mandatului anexat la materialele cauzei, în cadrul ședinței de judecată a solicitat respingerea cererii privind tragerea la răspundere subsidiară ca fiind neîntemeiată. De asemenea, a menționat că nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate nu duce la apariția stării de insolvabilitate, ori apariția stării de insolvabilitate îl obligă pe administratorul societății comerciale să depună cererea introductivă.

Pentru tragerea la răspundere subsidiară conform art. 248 alin. (1) lit. h) a Legii insolvabilității urma a fi stabilit data survenirii stării de insolvabilitate, termenul limită de depunere a cererii introductive și obligațiile apărute după expirarea acestui termen.

Cu toate acestea, Serviciul Fiscal de Stat nu a prezentat probe pertinente și admisibile care să dovedească faptul că este cunoscut momentul survenirii incapacității de plată, nici nu au fost indicate care sunt creanțele apărute de după survenirea incapacității de plată.

În plus, n-au fost prezentate probe potrivit cărora Morozov Oleg ar fi fost tras la răspundere contravențională pentru nedepunerea cererii introductive.

La fel, în cererea de chemare în judecată, însuți Serviciul Fiscal de Stat indică că de fapt întreprinderea nu genera venituri de activitate. Pe de altă parte, tor la acest capitol, Serviciul Fiscal de Stat invocă că se ducea activitate economică, erau primite careva decizii economice, dar fără a fi probate care erau acele decizii economice luate de Morozov Oleg sau care activitate a fost dusă.

De asemenea, constată că nici la cererea de admitere a creanței, nici la cererea privind atragerea la răspundere subsidiară, nu a fost prezentate probe care confirmă că la momentul intentării procesului de insolvabilitate a fost efectuat controlul fiscal pentru perioada 2018-2022,

prin care s-ar demonstra că a fost desfășurată o activitate economică și dacă au fost încălcări în această perioadă.

Cu referire la netransmiterea actelor contabile de către Morozov Oleg, reține că nu au fost prezentate probe care ar demonstra că ultimul a fost sancționat pentru netransmiterea actelor contabile, ori a fost depusă o plângere la organele de poliție în vederea refuzului transmiterii acestor acte.

Mai mult ca atât, în cadrul cauzei a fost prezentată dovada că actele contabile au fost ridicate de către Centrul Național Anticorupție de la debitor încă în anul 2016 și n-au fost restituite, deși Morozov Oleg a solicitat restituirea acestora.

La fel, conchide că prezentarea dărilor de seamă cu „0” nu este interzisă, cât și nu este o obligație de depunere a cererii introductive în asemenea situație.

Intervenientul accesoriu, lichidatorul S.R.L. „Armoson”, în procedura simplificată a falimentului, Roșca Vitalie, în cadrul ședinței de judecată nu s-a prezentat, fiind citat prin intermediul poștei electronice, cauza neprezentării fiind necunoscută. Totodată, anterior a depus o cerere de examinre în lipsă, solicitând admiterea integrală a cererii Serviciului Fiscal de Stat privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organului de conducere a debitorului S.R.L. „Armoson”.

Pârâtul Parfeni Vitalie, în cadrul ședinței de judecată nu s-a prezentat, fiind citat în mod legal cu aviz poștal de recepție care s-a întors de la factorul poștal în adresa instanței de judecată contrasemnăturii, cauza neprezentării fiind necunoscută.

Astfel, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora, or, potrivit art. 206 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, părțile au dreptul să solicite instanței judecătorești examinarea cauzei în lipsa lor și remiterea copiei de pe hotărâre. Dacă pârâtul, înştiinţat legal despre locul, data şi ora şedinţei de judecată, nu s-a prezentat în judecată şi nu a comunicat instanţei motivul neprezentării sau dacă motivele sînt considerate de instanţă ca fiind neîntemeiate, sau dacă pârâtul nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, instanţa o examinează în lipsa acestuia.

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele dosarului și probele administrate prin prisma argumentelor expuse în cerere, instanța de insolvabilitate ajunge la concluzia că cererea Serviciul Fiscal de Stat privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L. „ Armoson” în procedura simplificată a falimentului este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

Potrivit art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanța de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acțiuni:

a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;

b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;

c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului;

d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate;

e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire;

f) dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;

g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori;

h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14;

i) comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

(4) În caz de pluralitate, răspunderea persoanelor prevăzute la alin. (1) este solidară, cu condiţia ca apariţia stării de insolvabilitate să fie actuală sau anterioară perioadei în care şi-au exercitat mandatul ori au deţinut poziţia ce ar fi putut cauza insolvabilitatea debitorului. Persoanele în cauză se pot apăra de solidaritate dacă, în organele colegiale de conducere ale debitorului, s-au opus actelor sau faptelor care au cauzat insolvabilitatea sau dacă au lipsit de la luarea deciziilor care au cauzat insolvabilitatea şi au făcut să se consemneze, ulterior luării deciziei, opoziţia lor la aceste decizii.

(5) Termenul de prescripție pentru acțiunea prevăzută la alin. (1) este de 3 ani. Termenul începe să curgă de la data în care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat insolvabilitatea, dar nu mai târziu de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate.

(6) În toate cazurile, asupra acțiunii prevăzute la alin. (1), instanța de insolvabilitate se pronunță prin hotărâre, care poate fi contestată cu apel de persoanele vizate în ea.

În conformitate cu art. 247 alin. (1) din Legea insolvabilității, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei ţărăneşti (de fermier), administratorii societăţilor comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii. (2) Prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Conform art. 15 alin. (1) din Legea insolvabilităţii, în cazul insolvabilităţii debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicaţii obligatorii pentru debitor ori care pot influenţa în alt mod acţiunile debitorului (insolvabilitate intenţionată), aceştia poartă răspundere subsidiară solidară faţă de creditori în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanţelor creditorilor.

Prin urmare, din analiza prevederilor art. 15 şi 248 din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, reiese că, în dependenţă de motivele apariţiei stării de insolvabilitate a debitorului, administratorul, membrii organului executiv și contabilul vor purta răspundere subsidiară solidară faţă de creditori sau la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de către aceștia.

Conform datelor din Sistemul Informațional Automatizat al Serviciului Fiscal de Stat în perioada 09.01.2013-18.12.2015, funcția de administrator statutar o deținea Parfeni Vitalie *****, c/p: *****, iar în perioada 18.12.2015-23.11.2022 (data intentării procesului de insolvabilitate), funcția de administrator statutar și contabil o deținea Morozov Oleg *****, c/f: *****, domiciliul *****.

Instanța de insolvabilitate notează că, răspunderea membrilor organelor de conducere ale debitorului reprezintă o formă specială a răspunderii delictuale civile, care poate fi angajată față de anumite persoane în rezultatul încălcării unor obligații legale cu caracter patrimonial, prin obligarea acestora la suportarea datoriilor persoanei insolvabile.

Din conținutul art. 248 alin. (1), (4) şi (5) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 reiese că, pentru ca o persoană să fie atrasă la răspundere subsidiară, urmează a fi stabilită comiterea acțiunilor, prevăzute la acest articol, dar și probat faptul că comiterea acestor acțiuni au dus la insolvabilitatea debitorul. Astfel, membrii organelor de conducere nu răspund pentru o simplă incapacitate managerială, ci pentru săvârșirea unor fapte cu caracter ilicit, urmărind, de regulă, deturnarea activităţii de la realizarea scopului pentru care a fost constituită societatea debitoare şi satisfacerea unui interes personal sau al unui terţ, calificarea acestei forme de răspundere având un caracter delictual în toate situaţiile.

Corespunzător urmează să fie stabilită legătura de cauzalitate între acţiunile membrilor organelor de conducere, ori a altor persoane şi starea de insolvabilitate a debitorului, în sensul că insolvabilitatea se datorează anume acţiunilor acestora şi nu altor circumstanţe, precum şi vinovăţia membrului organelor de conducere în cauzarea sau agravarea stării de insolvabilitate. Raportul de cauzalitate este şi condiţia în funcţie de care se determină mărimea despăgubirii.

Astfel, persoanele culpabile pot fi obligate la repararea doar numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite şi nu altul, adică, prejudiciul efectiv demonstrat, condiţie stipulată şi în prevederile art. 1998 alin. (1) – (2) din Codul civil, care prevede că, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Instanța de insolvabilitate concluzionează că, pentru atragerea la răspunderea subsidiară a organelor de conducere ale debitorului urmează a fi întrunite toate condiţiile cum ar fi: fapta prejudiciabilă, prejudiciul - sub forma unei părţi a pasivului patrimonial al debitorului insolvabil, legătura de cauzalitate dintre faptă şi pasiv, vinovăţia - sub forma intenţiei sau culpei şi toate acestea în cumul au creat starea de insolvenţă a debitorului.

Actele cauzei, atestă faptul că în speță se solicită de a fi atrași la răspundere subsidiară Parfeni Vitalie în temeiul art. 248 alin. (1) lit. c) a Legii insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012 și Morozov Oleg în temeiul art. 248 alin. (1) lit. e), f) și h) a Legii insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012 și încasarea datoriei debitorului în sumă de 1 439 534,14 lei.

Astfel, prin prisma art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, pentru ca aceștia să fie atrași la răspundere subsidiară este necesar să se dovedească că i-au cauzat debitorului insolvabil, una din acțiunile prevăzute de alin. (1) al acestui articol.

În materia faptelor ilicite ca temei de tragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului, prin cererea depusă de Serviciul Fiscal de Stat a invocat întrunirea circumstanțelor prevăzute la art. 248 alin. (1) lit. c), e), f) și h) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, adică:

- majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului;

- ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire;

- dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;

- nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14.

Cu referire la temeiul invocat de Serviciul Fiscal de Stat, și anume cel prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. c) din Legea insolvabilității, care prevede că pentru majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului, persoana culpabilă poate fi atrasă la răspundere subsidiară.

În motivarea temeiului respectiv, invocă faptul că potrivit extraselor din rulajul bancar al debitorului S.R.L. „Armoson", în perioada 01.01.2014-31.12.2015, S.R.L. „Armoson" a avut încheiat cu S.A. „MAIB-LEASING" contractul nr. FL3-2764 din 27.11.2013 și contractul nr. FL3-2764/M2 din 28.11.2014, conform cărora S.R.L. „Armoson" a transferat către S.A. „MAIB-LEASING" în total suma de 1 649 032,71 lei, plată pentru teren.

Responsabil de acțiunile respective este ex-administratorul statutar Parfeni Vitalie, care a gestionat întreprinderea, în perioada 09.01.2013-18.12.2015, or anume în această perioadă au fost semnate contractele nr.FL3-2764 din 27.11.2013 și nr. FL3-2764/M2 din 28.11.2014 și efectuate plățile pentru teren din numele S.R.L. „Armoson".

Prezumă că urmare a acestei tranzacții, S.R.L. „Armoson" urma să înregistreze și să dețină în proprietate bun imobil, teren, însă acest bun imobil nu a fost înregistrat cu drept de proprietate după S.R.L. „Armoson".

Prin urmare, consideră că bunul imobil - teren, a fost înstrăinat de către conducerea S.R.L. „Armoson" în condiții dubioase.

Instanța de judecată reține că deși la materialele cauzei, au fost anexate extrasele din rulajul bancar al debitorului S.R.L. „Armoson", potrivit cărora S.R.L. „Armoson" a încheiat cu S.A. „MAIB-LEASING" contractele nr. FL3-2764 din 27.11.2013 și nr. FL3-2764/M2 din 28.11.2014, conform cărora S.R.L. „Armoson" a transferat către S.A. „MAIB-LEASING" în total suma de 1 649 032,71 lei, plată pentru teren.

Totuși, la momentul de față nu au acoperire materială, or, valoarea probantă a acestor înscrisuri din perspectiva admiterii acțiunii, instanța de judecată le apreciază critic prin prisma prevederilor art. 130 alin. (2) coroborat cu art. 122 alin. (1) CPC, Serviciului Fiscal de Stat, revenindu-i sarcina de a proba ce fel de teren s-a constatat că lipsește de la întreprindere, care este valoarea lui, conform datelor de evidență contabilă, la cine se află bunul respectiv și temeiul legal de aflare a bunului respectiv la terți.

Nici un mijloc de probă admisibil și pertinent, însă nu a fost prezentat de către Serviciul Fiscal de Stat, instanței de insolvabilitate, or, prin simplu fapt că în extrase este menționea „plată pentru teren conform contractelor", nu demonstrează că pârâtul a înstrăinat terenul, că terenul se afla în proprietatea S.R.L. „Armoson" și cu atât mai mult nu demonstrează mărirea pasivului întreprinderii insolvabile, legătura de cauzalitate și prejudiciul.

Or, însuși, Serviciul Fiscal de Stat menționează în cererea de chemare în judecată, că potrivit informației de la ASP Cadastru, acest bun nu s-a regăsit niciodată în proprietatea debitorului S.R.L. „Armoson".

În plus, Serviciul Fiscal de Stat nu deține informație detaliată cu privire la bunul imobil sau contractele nr. FL3-2764 din 27.11.2013 și nr. FL3-2764/M2 din 28.11.2014.

Instanța evidențiază că, Serviciul Fiscal de Stat nu a anexat şi nici nu a explicat cum anume fostul administrator statutar a dispus deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului. La fel, nu a explicat cum anume această activitate a debitorului se încadrează în termenul prevăzut de art. 247 alin. (2) din legea insolvabilităţii - 24 de luni anterioare intentării procesului.

Drept urmare, instanța de insolvabilitate este în imposibilitate de a face referiri la ceva abstract ce s-a indicat în cererea de chemare în judecată.

Instanța de judecată apreciază că Serviciul Fiscal de Stat trebuia să probeze faptul că anume pârâtul se face vinovat de deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului. Însă, asemenea probe la materialele cauzei nu au fost anexate.

Reieșind din aceste constatări, instanța de judecată ajunge la concluzia că la caz nu se confirmă existența în acțiunile pârâtului Parfeni Vitalie a temeiului de atragere la răspundere civilă delictuală subsidiară a acestuia prevăzute de art. 248, alin. (1), lit. c) din Legea insolvabilității.

Un alt temei invocat de Serviciul Fiscal de Stat, este cel prevăzut în art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității, care prevede că pentru ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum si contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire, persoana culpabilă poate fi atrasă la răspundere subsidiară.

În motivarea temeiului respectiv, invocă faptul că în cadrul controlului fiscal pentru perioada fiscală 01.01.2014-30.04.2018, prin Decizia nr. 118/1266 din 20.07.2018, s-a constatat lipsa evidenței contabile, neprezentarea de date.

Totodată, Serviciul Fiscal de Stat a invocat că încălcările fiscale au fost săvârșite de pârâtul Morozov Oleg și vinovăția atribuindu-se în exclusivitate acestuia.

Astfel, organele de conducere a debitorului insolvabil S.R.L. „Armoson" au dus o contabilitate contrar legislației, încălcând grav obligațiile ce îi revin în conformitate cu Legea insolvabilității, Legea contabilității, ceea ce a dus la prejudicierea intereselor atât ale întreprinderii, cât și ale creditorilor. Mai mult decât atât, până la acest moment reprezentantul debitorului nu a transmis documentele contabile lichidatorului.

Instanța de insolvabilitate evidențiază că acțiunile indicate supra de către Serviciul Fiscal de Stat în cererea privind atragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului nu pot servi ca temei de atragere la răspundere a lui Morozov Oleg, or, norma invocată stabilește posibilitatea atragerii la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale societății debitoare în cazul existenței circumstanțelor privind ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii.

Iar, din circumstanțele invocate în cererea privind atragerea la răspundere subsidiară nu poate fi dedus faptul că debitorul a ținut o contabilitate contrar prevederilor legii, cât și cum aceste fapte ar fi putut genera starea de insolvabilitate a S.R.L. „Armoson".

Prin ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, pot fi înțelese faptele (acțiuni sau inacțiuni) care încalcă reglementările contabile în vigoare – reglementări care conțin dispoziții exprese în privința cerințelor unice şi a mecanismului de reglementare contabilității şi raportării financiare în Republica Moldova.

Din circumstanțele invocate în cererea privind atragerea la răspundere subsidiară nu poate fi dedus faptul că debitorul a ținut o contabilitate contrar prevederilor legii, a contribuit la dispariția documentelor contabile sau a documentelor de constituire.

Potrivit art. 3 din Legea contabilităţii şi raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017, prin noţiunea de contabilitate urmează a se înţelege un sistem complex de colectare, identificare, grupare. Prelucrare, înregistrare, generalizare și de prezentare a informaţiilor privind elementele contabile.

Astfel, entitatea juridică care are obligația de a ține contabilitatea întreprinderii se conduce de regulile prestabilite de către Legea sus indicată, iar reclamantul, la rândul său, urma să prezinte care este culpa subiectului la ținerea contabilității fictive sau contra legii, să fie constata

și demonstrat prejudiciul cauzat care ar fi agravat starea de insolvabilitate a debitorului și care să fie în legătură de cauzalitate dintre acțiunile pârâtului cu starea de insolvabilitate a debitorului.

Așadar, instanța consideră că, reclamantul, nu a demonstrat cum aceste pretinse acțiuni au dus la apariția incapacității de plată a debitorului și în ce perioadă a fost ținută o contabilitate contrară legii, precum și modalitatea prin care s-a manifestat aceste acțiuni culpabile.

Or, nu este suficient doar faptul comiterii acţiunilor prevăzute la art. 248 alin. (1), urmând a fi probat faptul că aceste acţiuni au fost comise cu vinovăţie, precum şi faptul că comiterea acestor acţiuni au dus la insolvabilitatea debitorului.

Mai mult decât atât, pe de o parte în conținutul cererii privind atragerea la răspundere subsidiară, Serviciului Fiscal de Stat a menționat precum că creanțele fiscale s-au format în baza dărilor de seamă prezentate de debitor, cât și a deciziilor asupra cazului de încălcare a legislației nr. 118/749 din 27.04.2018 și nr. 118/1266 din 20.07.2018, iar pe de altă parte menționează că administratorul societății, fie a ținut o contabilitate fictivă, fie a ascuns cu bună știință realitatea economico-financiară, fie a făcut să dispară documente contabile.

Totodată, instanța de insolvabilitate constată, din conținutul cererii, că Serviciul Fiscal de Stat prezumă atât culpa, cât și legătura de cauzalitate între faptă și prejudiciu, pentru nepredarea documentelor contabile către administratorul provizoriu sau lichidator, iar pe de altă parte indică că „*din cauza nepredării actelor financiar- contabile, nu se poate stabili dacă a fost ținută contabilitatea în conformitate cu legea sau dacă au dispărut anumite documente contabile, cât și este imposibilă o analiză a modului în care a fost ținută contabilitatea și a cauzelor concrete care au determinat insolvența*”.

În plus, conform materialului probator și declarațiilor avocatului Jioară Tatiana în interesele pârâtului Morozov Oleg, se confirmă că actele contabile au fost ridicate de către Centrul Național Anticorupție de la debitor încă în anul 2016 și n-au fost restituite, deși Morozov Oleg a solicitat restituirea acestora (f.d.66-70).

La caz, Serviciul Fiscal de Stat nu a demonstrat legătura cauzală dintre temeiul prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității și cauzarea stării de insolvabilitate.

Drept consecință, argumentul respectiv, nu poate fi luat în considerație la examinarea cererii în speță, nefiind probat impactul care ar fi generat apariția stării de insolvabilitate.

Cu referire la temeiul prevăzut în art. 248 alin. (1) lit. f) din Legea insolvabilității, dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată, se impune drept necesară stabilirea următoarelor circumstanțe: momentul inițial și cel final în limitele cărora a avut loc continuarea activității întreprinderii insolvabile, actele de dispoziție în virtutea cărora expres a fost desfășurată în continuare activitatea aducătoare de prejudiciu întreprinderii de referință, legătura cauzală între activitatea desfășurată și prejudiciul sub formă de incapacitate de plată a debitorului, intenția de a aduce întreprinderea la incapacitate de plată, incidența termenul de prescripție extinctivă.

În susținerea acestui temei de atragere la răspundere subsidiară, Serviciul Fiscal de Stat a invocat că debitorul are o datorie în sumă de 1 439 534,45 lei, care s-a format în baza dărilor seamă prezentate de debitor, precum și în baza deciziilor asupra cazului de încălcare a legislației nr. 118/749 din 27.04.2018 și nr. 118/1266 din 20.07.2018.

Chiar dacă obligațiile pecuniare existente n-au fost executate de Morozov Oleg, totuși acesta a continuat să desfășoare activitate financiară, generând obligații fiscale fără capacitatea de a achita datoriile existente.

Consideră că administratorul a luat decizii economice, conducând compania într-o direcție evidentă de incapacitate de plată.

În plus, pentru perioada fiscală 01.01.2018-30.11.2022 S.R.L. „Armoson” a prezentat dări de seamă privind impozitele pe venit și taxele calculate, declarate cu indicele „0”, cu toate că întreprinderea nu genera venituri din activitate.

În această situație, instanța de insolvabilitate nu poare reține cele invocate de Serviciul Fiscal de Stat, or ultimul nu a anexat şi nici nu a explicat care sunt acțiunile administratorului statutar al întreprinderii debitoare prin care a dispus continuarea unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată, or, potrivit prevederilor art. 5 al Legii cu privire la societățile cu răspundere limitată, societățile se constituie în scopul exercitării oricărei activități lucrative neinterzise de lege.

La fel, nu s-a explicat care anume activitate a debitorului a dus la incapacitatea de plată a acestuia, când a fost dispusă această activitate şi cum se încadrează în termenul prevăzut de art. 247 alin. (2) din Legea insolvabilității - 24 de luni anterioare intentării procesului.

Mai mult decât atât, potrivit art. 72 alin. (1) și (5) din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr. 135 din 14.06.2007, administratorul este obligat să gestioneze societatea astfel încât scopurile, pentru care aceasta a fost constituită, să fie realizate cât mai eficient. În exercitarea atribuțiilor sale, administratorul va da dovadă de diligență și loialitate.

La fel, Serviciul Fiscal de Stat indică pe de o parte în cererea de chemare în judecată că de fapt întreprinderea nu genera venituri de activitate, iar pe de altă parte, invocă că se ducea activitate economică, erau primite careva decizii economice, dar probe pertinente în susținerea pretențiilor în privința pârâtului Morozov Oleg nu se regăsesc la materialele cauzei, toate afirmațiile cuprinse în cererea de chemare în judecată în acest sens având un caracter pur declarativ.

Suplimentar, se constată că, deși pentru perioada fiscală 01.01.2018-30.11.2022 S.R.L. „Armoson” a prezentat dări de seamă privind impozitele pe venit și taxele calculate, declarate cu indicele „0”, cu toate că întreprinderea nu genera venituri din activitate, totuși după intentarea procesului de insolvabilitate nu a fost efectuat controlul fiscal pentru perioada 2018-2022, prin care s-ar demonstra că a fost desfășurată o activitate economică și dacă au fost comise încălcări.

Prin urmare, în lipsa prezentării probelor și specificării altor acțiuni culpabile ale pârâtului Morozov Oleg ce au dus în mod vădit la incapacitate de plată a debitorului, decât cele indicate în cerere, instanța constată că, la caz, nu sunt întrunite condițiile prevăzute a art. 248 alin. (1) lit. f) din Legea insolvabilității.

Cu referire la temeiul prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității, instanța relevă următoarele.

Conform art. 14 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art. 10. Debitorul este obligat să depună cerere introductivă şi în cazul în care:

a) executarea integrală a creanţelor scadente ale unui sau ale mai multor creditori poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadenţă a creanţelor celorlalţi creditori;

b) în cadrul lichidării, care se efectuează conform altor legi, devine evident că debitorul nu poate satisface integral creanţele creditorilor.

Debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin. (2) şi la art. 10 alin. (2). Dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile şi în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislaţia în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociaţii cu răspundere nelimitată şi lichidatorii debitorului răspund

subsidiar în faţa creditorilor pentru obligaţiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3). Aceste persoane sânt trase la răspundere contravențională în conformitate cu legea.

Conform art. 10 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, intentarea unui proces de insolvabilitate presupune existenţa unui temei general sau special. Temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în supraîndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanţele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activităţii lui dacă acest fapt este posibil.

Instanța accentuează că, potrivit art. 14 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat de la apariția unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 10 din Lege, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile din data survenirii acestora.

Respectiv, în vederea determinării începerii curgerii termenului de depunere a cererii introductive, este necesar pentru început de a fi stabilit momentul survenirii temeiului de intentare a procesului de insolvabilitate în raport cu societatea debitoare.

Conform art. 2 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, incapacitate de plată este definită ca fiind – situaţie financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea lui de a-şi executa obligaţiile pecuniare scadente, inclusiv obligaţiile fiscale. Incapacitatea de plată este, de regulă, prezumată în cazul în care debitorul a încetat să efectueze plăţi.

Reieșind din natura temeiului juridic de atragere la răspundere subsidiară a pârâților instanța evidențiază că, în speță obiectul probațiunii reprezintă totalitatea faptelor material-juridice și procesuale ce necesită a fi constatate pentru soluționarea justă a litigiului. Prin urmare, incapacitatea de plată invocată urmează să fie demonstrată prin probe determinate în sensul art. 117 din Codul de procedură civilă, inclusiv prin: extras din contul bancar curent al debitorului, alte înscrisuri din care rezultă încetarea efectuării de plăți de către debitor, etc.

Totodată, obiectul probațiunii va cuprinde și probe din care să rezulte fără echivoc care este momentul survenirii incapacității de plată a debitorului. Or, reieșind din sensul art. 14 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, obligația debitorului să depună cerere introductivă devine scadentă imediat momentului survenirii temeiului de intentare a procesului de insolvabilitate și continuă să poartă același caracter pe parcursul a 30 de zile din data survenirii temeiurilor indicate în articol la alin. (2) şi la art. 10 alin. (2).

O altă componență a probațiunii în litigiul privind atragerea la răspundere subsidiară o va constitui identificarea volumului creanțelor apărute de la momentul neexecutării obligației de depunere a cererii introductive până la intentarea procesului de insolvabilitate prin hotărâre a instanței de judecată. Or, culpa pârâților nu poate excede aceste limite, reieșind din condiția inserată la art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Sarcina probațiunii în sensul descris incubă anume deponentului cererii privind atragerea la răspundere subsidiară, în temeiul aceluiași art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Importanța probațiunii este una semnificativă, deoarece răspunderea subsidiară, ca specie a răspunderii delictuale civile, nu poate opera din oficiu și nici nu poate fi prezumată în baza unor declarații expuse de către creditorul societății debitoare.

Astfel, inacțiunea prevăzuta de art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității, spre deosebire de celelalte temeiuri, prevăzute în art. 248 din Legea insolvabilității, are specificul său și anume:

- inacțiunile prevăzute la acest articol nu duc la apariția stării de insolvabilitate, or anume apariția acestei stări de insolvabilitate îl obligă pe administratorul întreprinderii să depună cerere introductivă;

- nedepunerea cererii introductive, duce la încasarea doar a obligațiilor, apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3) art. 14 din Legea insolvabilității.

Prevederile legale supra citate, indică la obligația administratorului de a depune cerere introductivă în termen de 30 de zile de la apariția indicilor de insolvabilitate. Respectiv, pentru atragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere în temeiul art. 248 alin. (1) lit. h) al Legii insolvabilității, urmează a fi stabilită cu certitudine data survenirii incapacității de plată.

În cererea cu privire la atragerea la răspundere subsidiară, Serviciul Fiscal de Stat a indicat că, debitorul se afla în incapacitate de plata din 21.08.2018 or debitorul nu a achitat TVA în sumă de 489 755 lei, majorare de întârziere în sumă de 265 176 lei și amenzi în sumă de 202 926 lei calculate prin Decizia nr. 118/1266 din 20.07.2018 emisă asupra cazului de încălcare a legislației

Respectiv, acesta era obligat până la data de 21.09.2018 să depună în instanța de insolvabilitate cerere introductivă privind intentarea procedurii de insolvabilitate față de sine, obligație neîndeplinită de către debitor.

Astfel, debitorul S.R.L. „Armoson" în persoana administratorului statutar Morozov Oleg urma să depună nu mai târziu de data de 21.09.2018 în instanța de insolvabilitate cererea introductivă privind intentarea procedurii de insolvabilitate față de sine, însă contrar prevederilor art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilității, la data de 19.09.2022, S.R.L. „Neru Grup" a depus cerere privind intentarea procesului de insolvabilitate față de S.R.L. „Armoson".

Iar, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 23.11.2022, a fost admisă cererea introductivă înaintată de către S.R.L. „Neru Grup" cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul S.R.L. „Armoson".

Pe de altă parte, instanţa ţine să menţioneze că reclamantul nu a făcut dovada că datoria debitorului în sumă de 1 439 534,14 lei, sumă care se solicită a fi încasată de la membrul organelor de conducere, a apărut după expirarea termenului de 30 de zile de depunere a cererii introductive, or, potrivit normei legale enunțate supra, membrii organelor de conducere răspund subsidiar doar pentru obligaţiile apărute după expirarea termenului de 30 de zile din momentul survenirii temeiurilor de depunere a cererii introductive prevăzute la art. 14 alin. (2) al Legii insolvabilităţii.

Totodată, se evidențiază că, potrivit art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, instanța poate dispune ca doar o parte din datoriile debitorului insolvabil pot fi suportate de membrii organelor de conducere, reclamantul a solicitat încasarea sumei tuturor creanțelor validate în privința sa, fără a argumenta nici într-un fel această cerință și perioada apariției fiecăreia dintre creanțele invocate.

Din conținutul normei indicate supra, este evident că membrii organelor de conducere, în baza prevederilor indicate la art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității invocat de reclamant, răspund nu pentru toate creanțele validate, ci doar pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3).

Astfel, de către reclamant nu a fost făcută o diferențiere între sumele datorate de debitor, care au apărut până la data pe care o consideră a fi obligatorie de a depune cererea introductivă și cele care au apărut după acea dată.

În asemenea circumstanțe instanța consideră că nu este aplicabilă prevederea ce ține de nedepunerea cererii, or, pentru a invoca acest temei urma a fi delimitat care este prejudiciul care a apărut după survenirea stării de insolvabilitate.

Având în vedere cele relatate, instanța consideră că, nu sunt întrunite condițiile legale pentru a atrage la răspundere subsidiară fostul administrator statutar al întreprinderii debitoare – Morozov Oleg, prin prisma temeiului invocat la art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității.

Totodată, conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilităţii, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Rezumând cele invocate pe parcurs, instanța de insolvabilitate reține că la caz nu au fost prezentate probe pertinente și concludente, ce ar dovedi că apariţia stării de insolvabilitate a debitorului este imputabilă anume lui Morozov Oleg și Parfeni Vitalie, sau potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Din considerentele menționate supra și având în vedere faptul că, cererea de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L. ,,Armoson", în persoana Morozov Oleg și Parfeni Vitalie, înaintată de către Serviciului Fiscal de Stat este neîntemeiată, instanța de insolvabilitate ajunge la concluzia de a respinge cererea.

În conformitate cu art. 248 din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012 şi art. art. 238-241 Codul de procedură civilă, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e :

Se respinge ca neîntemeiată cererea Serviciului Fiscal de Stat privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organului de conducere a debitorului S.R.L. ,,Armoson" în persoana lui Morozov Oleg și Parfeni Vitalie, intervenient accesoriu Lichidatorul S.R.L. ,,Armoson" în proces de insolvabilitate, Vitalie Roșca cu încasarea sumei.

Hotărîrea este executorie din momentul pronunţării însă poate fi contestată cu apel în termen de 15 zile, prin intermediul instanței emitente.

Preşedintele şedinţei,
judecător **Mariana Fondos-Fraţman**